

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Symbol kwalifikacji: **SPO.05**
Numer zadania: **02**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Numer stanowiska

--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut

SPO.05-02-26.01-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2026

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL*, numer stanowiska i naklej naklejkę** z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
3. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
4. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
5. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
6. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty jego wykonania oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

** w przypadku otrzymania naklejki

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej* zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, dokonaj oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego, wykorzystując zmodyfikowaną skalę Barthel oraz sporządź plan opieki nad osobą podopieczną z określeniem problemów osoby podopiecznej i zaplanowanych działań opiekuńczej środowiskowej adekwatnych do rozpoznanych problemów.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj osobie podopiecznej leżącej w łóżku mycie kończyn górnych z obcinaniem paznokci u rąk, mycie pleców, zmień osobie podopiecznej bluzę piżamy, a następnie załóż zimny kompres na obrzęk okolicy grzbietowej lewej stopy. Czynności wykonaj na fantomie osoby dorosłej traktując go jako osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych, zgłoś przez podniesienie ręki Przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do jej wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na stanowisku wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu Przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami czas minął oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez Egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

Uwaga. Kompres żelowy znajduje się w imitacji zamrażalnika. Na potrzeby egzaminu należy przyjąć, że został zamieszczony w zamrażalniku na około 2 godziny przed wykonaniem okładu.

** Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.*

Informacja o osobie podopiecznej

70-letni pan Andrzej Łozak od 10 lat choruje na zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa. Zmiany chorobowe spowodowały ograniczenie ruchomości kręgosłupa oraz stawów barkowych i biodrowych. Pięć miesięcy temu podopieczny doznał niedokrwienego udaru mózgu, po którym utrzymuje się prawostronny niedowład połowiczny. Pan Andrzej po zakończonym leczeniu neurologicznym przebywał na oddziale rehabilitacyjnym. Obecnie jest w domu i nadal wymaga opieki neurologicznej, reumatologicznej i fizjoterapeutycznej. Podopieczny porusza się przy pomocy balkonika na bliskie odległości, nie jest w stanie chodzić po schodach, nawet przy pomocy innych osób, ale samodzielnie przemieszcza się z łóżka na krzesło. W wyniku trudności lokomocyjnych nie wychodzi z mieszkania, nie uczęszcza na wizyty do lekarzy specjalistów i na rehabilitację. Nie wykonuje ćwiczeń ruchowych zalecanych przez fizjoterapeutę. Z powodu afazji ruchowej podopieczny ma trudności z wypowiedzianiem się, szczególnie z budowaniem zdań. Trzy miesiące temu uzyskał skierowanie do neurologopedy, jednak na wizyty nie uczęszcza. Nie wykonuje również w domu zalecanych ćwiczeń logopedycznych.

Pan Andrzej samodzielnie spożywa posiłki, ale nie jest w stanie ich przygotować, pokroić pieczywa czy mięsa. Wymaga pomocy podczas mycia twarzy, czesania włosów oraz podczas zapinania guzików i zamków błyskawicznych. Samodzielnie chodzi do toalety, ale wymaga częściowej pomocy podczas zakładania odzieży. Kontroluje oddawanie stolca, czasem popuszcza mocz, korzysta z wkładek urologicznych. Nie jest w stanie zmienić pościeli, wykąpać się i obciąć paznokci.

Pan Andrzej jest wdowcem, mieszka sam w dwupokojowym mieszkaniu w bloku z windą. Z powodu trudności w przemieszczaniu się nie jest w stanie wyjść samodzielnie z mieszkania w celu zrobienia zakupów, załatwienia spraw urzędowych. Brakuje mu kontaktów społecznych. Jego jedyny syn mieszka w innym mieście oddalonym od miejsca zamieszkania ojca o 400 km i odwiedza go raz na dwa miesiące. Przed udarem podopieczny uczęszczał na spotkania kółka szachowego w pobliskim klubie seniora. Znajomi szachiści chcieli go odwiedzić, ale pan Andrzej nie zdecydował się ich zaprosić, ze względu na panującą w mieszkaniu bałagan.

Dwa dni temu podopieczny upadł i doznał stłuczenia okolicy grzbietowej lewej stopy, gdzie powstał obrzęk. Lekarz rodzinny, wezwany na wizytę domową, zlecił zakładanie przez 2-3 dni na obrzęknięte tkanki zimnych kompresów żelowych na 20 minut i pozostanie kilka dni w łóżku.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- karta oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego wg zmodyfikowanej skali Barthel,
- plan opieki nad osobą podopieczną z określeniem problemów osoby podopiecznej i zaplanowanych działań opiekunki środowiskowej adekwatnych do rozpoznanych problemów

oraz

przebieg mycia osobie podopiecznej leżącej w łóżku kończyn górnych z obcięciem paznokci u rąk, mycia pleców, zmiany bluzy piżamy oraz założenia kompresu żelowego zimnego na obrzęk okolicy grzbietowej lewej stopy.

Karta oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego wg zmodyfikowanej skali Barthel

Lp.	Czynności oceniane u osoby podopiecznej	Wynik oceny*
1.	Spożywanie posiłków 0 = nie jest w stanie samodzielnie jeść lub przełykać, 5 = potrzebuje pomocy w krojeniu, smarowaniu masłem itp. 10 = samodzielna, niezależna	
2.	Przemieszczanie się (z łóżka na krzesło/wózek i z powrotem, siadanie) 0 = nie jest w stanie, nie zachowuje równowagi przy siedzeniu 5 = wymaga pomocy fizycznej (jednej lub dwóch osób) 10 = wymaga pomocy słownej 15 = samodzielna	
3.	Utrzymywanie higieny osobistej 0 = nie jest w stanie wykonać żadnych czynności higienicznych 5 = potrzebuje pomocy przy wykonywaniu czynności higienicznych 10 = całkowicie samodzielna przy myciu twarzy, czesaniu się, myciu zębów	
4.	Korzystanie z toalety (WC) 0 = nie korzysta w ogóle z toalety 5 = potrzebuje lub częściowo potrzebuje pomocy przy korzystaniu z toalety 10 = samodzielna w dotarciu do toalety oraz w zdejmowaniu i zakładaniu części garderoby	
5.	Mycie i kąpiel całego ciała 0 = zależna 5 = niezależna lub pod prysznicem	
6.	Poruszanie się po powierzchniach płaskich 0 = w ogóle nie porusza się 5 = porusza się na odległość do 50 m za pomocą sprzętu wspomagającego lub z pomocą jednej osoby 10 = samodzielna, niezależna w poruszaniu się na odległość powyżej 50 m	
7.	Wchodzenie i schodzenie po schodach 0 = nie jest w stanie wchodzić i schodzić po schodach nawet z pomocą innej osoby 5 = potrzebuje pomocy fizycznej asekuracji 10 = samodzielna	
8.	Ubieranie się i rozbieranie 0 = nie jest w stanie nic wykonać samodzielnie 5 = potrzebuje częściowej pomocy innej osoby, ale pewne czynności może wykonać 10 = całkowicie samodzielna, niezależna	
9.	Kontrolowanie stolca/zwieracza odbytu 0 = nie panuje nad oddawaniem stolca 5 = sporadycznie bezwiednie oddaje stolec 10 = kontroluje oddawanie stolca	
10.	Kontrolowanie moczu/zwieracza pęcherza moczowego 0 = nie panuje nad oddawaniem moczu 5 = sporadycznie bezwiednie oddaje mocz 10 = kontroluje oddawanie moczu	
Łączna liczba punktów (wynik oceny)**		

*Wpisz wartość punktową zgodną z aktualnymi możliwościami osoby podopiecznej

**Wpisz uzyskaną sumę punktów z pozycji 1-10.

Interpretacja wyniku oceny:

86-100 pkt. - stan osoby podopiecznej *lekki*

21-85 pkt. - stan osoby podopiecznej *średnio ciężki*

0-20 pkt. - stan osoby podopiecznej *bardzo ciężki*

Stan osoby podopiecznej (słownie):.....

Plan opieki nad osobą podopieczną	
Problemy osoby podopiecznej	Zaplanowane działania opieunki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów

Plan opieki nad osobą podopieczną	
Problemy osoby podopiecznej	Zaplanowane działania opiekunki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów

Plan opieki nad osobą podopieczną	
Problemy osoby podopiecznej	Zaplanowane działania opieki środowiskowej adekwatne do rozpoznanych problemów